

На основу члана 11. став 4. Закона о заштити ваздуха („Службени гласник РС”, број 36/09) и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05 и 71/05 – исправка и 101/07, 65/08 и 16/11),

Влада доноси

## **УРЕДБУ**

### **о утврђивању Програма контроле квалитета ваздуха у државној мрежи**

"Службени гласник РС", број 58 од 5. августа 2011.

#### Члан 1.

Овом уредбом утврђује се Програм контроле квалитета ваздуха у државној мрежи, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

#### Члан 2.

Програмом из члана 1. ове уредбе одређује се број и распоред мерних станица и/или мерних места у одређеним зонама и агломерацијама, као и обим, врста и учесталост мерења нивоа загађујућих материја у ваздуху, на нивоу Републике Србије.

#### Члан 3.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

05 број 110-5965/2011

У Београду, 29. јула 2011. године

**Влада**

Председник,

др **Мирко Цветковић**, с.р.

## ПРОГРАМ

### КОНТРОЛЕ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА У ДРЖАВНОЈ МРЕЖИ

Државна мрежа мерних станица и/или мерних места ( у даљем тексту: државна мрежа ), у складу са законом којим се уређује заштита ваздуха, се успоставља у сврху мерења регионалног и прекограничног атмосферског преноса загађујућих материја у ваздуху и аероседиментима у оквиру међународних обавеза, квалитета ваздуха у насељима, индустријским и

ненасељеним подручјима, квалитета ваздуха у заштићеним природним добрима и заштићеној околини непокретних културних добара, квалитета ваздуха у подручјима под утицајем одређених извора загађивања, укључујући покретне изворе и алергеног полена.

Контрола квалитета ваздуха у државној мрежи врши се у оквиру мреже метеоролошких станица, мреже урбаних станица за мерење нивоа загађујућих материја у ваздуху и мреже аутоматских мерних станица.

Локације мерних станица и/или мерних места у државној мрежи, њихов број и распоред, као и загађујуће материје које се прате на појединим мерним станицама и/или мерним местима у државној мрежи дате су у Табелама 1-5 .

Мерна места у мрежи урбаних станица за мерење нивоа загађујућих материја у ваздуху дата су у Табели 6.

Загађујуће материје наведене у табелама 1-5 мере се континуално на фиксним мерним местима, у складу са прописом којим се уређују услови за мониторинг и захтеви квалитета ваздуха.

Загађујуће материје на мерним местима у мрежи урбаних станица за мерење нивоа загађујућих материја у ваздуху датим у Табели 6. мере се по динамици мерења датој у Табели 7.

Изрази и скраћенице које се користе у овом Програму имају следеће значење:

АЗЖС – Агенција за заштиту животне средине;

АЗЖС (РХМЗ) – Станице које је преузела Агенција за заштиту животне средине од Републичког хидрометеоролошког завода, станице са мануелним методама;

ЗЗЈЗ – Завод за јавно здравље;

ГЗЈЗ – Градски завод за јавно здравље;

ИЗЈЗ – Институт за јавно здравље;

ИРМ – Институт за рударство и металургију;

СБ – Севернобачки управни округ;

СБн – Севернобанатски управни округ;

ЈБн – Јужнобанатски управни округ;

ЗБ – Западнобачки управни округ;

ЈБ – Јужнобачки управни округ;

СР – Сремски управни округ;

ГБг – Град Београд

МЧ – Мачвански управни округ;

КО – Колубарски управни округ;

ПД – Подунавски управни округ;

БР – Браничевски управни округ;

ШУ – Шумадијски управни округ;

ПО – Поморавски управни округ;

Б – Борски управни округ;

ЗА – Зајечарски управни округ;

З – Златиборски управни округ;

МО – Моравички управни округ;

РШ – Рашки управни округ;

РС – Расински управни округ;

НИ – Нишавски управни округ;

ПИ – Пиротски управни округ;

ЈА – Јабланички управни округ;

ПЧ – Пчињски управни округ;

КМ – Косовскомитровачки управни округ;

$\varphi(N)$  – северна географска ширина;

$\lambda(E)$  – источна географска дужина;

$H(m)$  – надморска висина;

Тип станице:

Г – градски;

ПГ – приградски;

И – индустријски;

С – саобраћајни;

Р – рурални;

ЕМЕР – (European Monitoring and Evaluation Programme) је Програм сарадње за праћење и процену преноса загађујућих материја у ваздуху на велике удаљености у Европи

TSP – укупне суспендоване честице;

\*TSP – укупне суспендоване честице са анализом тешких метала (олово(Pb), кадмијум(Cd), арсен(As), никл(Ni), жива(Hg));

УТМ – укупне таложне материје;

\*УТМ – укупне таложне материје са анализом тешких метала (олово(Pb), кадмијум(Cd), цинк(Zn));

VOС – лако испарљива органска једињења (C2-C6);

ВТХ – бензен, толуен и ксилен;

РАН – полициклични ароматични угљоводоници;

ТМ – тешки метали у падавинама (кадмијум(Cd), олово(Pb), никл(Ni), бакар(Cu), хром(Cr), арсен(As), цинк(Zn));

VOР – лако испарљива органска једињења (C2-C12);

TRС – тотални редуктовани сумпор;

WPS – узоркивач падавина;

ХАП – хемијска анализа падавина;

НЈ – неорганска једињења са филтерпакова;

ХСЧ – укупна масена концентрација честица PM2.5 и концентрација одговарајућих једињења у њима (SO42-, NO3-, NH4+, Na+, K+, Ca2+, Mg2+, Cl-, елементарни и органски угљеник);

PM ТМ – тешки метали у суспендованим честицама (олово(Pb), кадмијум(Cd), арсен(As), никл(Ni), жива(Hg));

PM РАН – полициклични ароматични угљоводоници у суспендованим честицама.









Табела 6. Мерна места у мрежи урбаних станица за мерење нивоа загађујућих материја у ваздуху

Ред. бр.	Град	Мерно место	Адреса
1.	Панчево	Панчево_1	ГЗЗЗ, ул. Пастерова бр. 2
2.	Панчево	Панчево_2	Ватрогасни дом, ул. Жарка Зрењанина бр. 96
3.	Панчево	Панчево_3	Ул. Милутина Бојића бб
4.	Београд	Обреновац_1	ОШ „Јефимија“, ул. Марка Милановића бр. 3
5.	Београд	Београд_1	Булевар Деспота Стефана
6.	Београд	Београд_2	Омладинских бригада бр. 104
7.	Београд	Београд_3	Трг Димитрија Туцовића „Славија“
8.	Шабац	Шабац_1	Ватрогасни дом, ул. Поп Лукина
9.	Шабац	Шабац_2	ЗЗЗЗ, ул. Јована Цвијића бр. 1
10.	Пожаревац	Смедерево_1	Гимназија, Смедерево
11.	Пожаревац	Костолац_1	Месна заједница
12.	Ваљево	Ваљево_1	Обданиште „Звончић“, ул. Владе Даниловића бр. 9
13.	Крагујевац	Крагујевац_1	ИЗЗЗ ул. Николе Пашића
14.	Ђуприја	Јагодина_1	Општина, ул. Краља Петра I бр. 6
15.	Ђуприја	Ђуприја_1	ЗЗЗЗ Поморавље, ул. Миодрaга Новаковића бр. 78
16.	Бор	Бор_1	Градски парк
17.	Бор	Бор_2	Институт, ул. Зелени булевар бр. 33
18.	Зајечар	Зајечар_1	Електротимок, ул. Генерала Гамбете бр. 84
19.	Ужице	Ужице_1	ПИО Ужице, ул. Омладинских бригада бр. 22
20.	Ужице	Прибој_1	Дечији вртић Прибој, ул. Пионирска бр. 2
21.	Чачак	Чачак_1	„Путеви“, ул. 600 бр.2
22.	Краљево	Краљево_1	ЗЗЗЗ, ул. С. Пенезића бр. 16
23.	Краљево	Краљево_2	Пљакин шанац, Трг Војске бб
24.	Крушевац	Крушевац_1	Бивоље, ул. Мићуна Павловића бр. 23
25.	Крушевац	Крушевац_2	Трг Младих, Косанчићева бр. 36
26.	Ниш	Ниш_1	Трг књегине Љубице
27.	Ниш	Ниш_2	МК „Божидар Ације“, Булевар Немањића бр. 26
28.	Ниш	Ниш_3	Булевар др Зорана Ђинђића 50
29.	Пирот	Пирот_1	Ул. Николе Пашића бр. 213
30.	Лесковац	Лесковац_1	Летекс-Дунав центар, ул. Димитрија Туцовића бб
31.	Врање	Врање_1	ЗЗЗЗ, ул. Јована Јанковића Лунге бр. 1
32.	Косовска Митровица	Косовска Митровица_1	Анри Динана бб
33.	Косовска Митровица	Звечан_1	ОШ „Вук Караџић“
34.	Косовска Митровица	Косовска Митровица_2	Дечије обданиште Косовска Митровица
35.	Косовска Митровица	Косовска Митровица_3	Електродистрибуција Косовска Митровица

Табела 7. Динамика мерења у мрежи урбаних станица за мерење нивоа загађујућих материја у ваздуху

ЗАГАЂУЈУЋЕ МАТЕРИЈЕ	ДИНАМИКА
SO <sub>2</sub> , NO <sub>x</sub> , O <sub>3</sub> , CO, VOP, TRS, чађ	365 дана
PM <sub>10</sub> , PM <sub>2.5</sub> , ВТХ, VOC, PM ТМ, PM ПАН, NH <sub>3</sub> , TSP	56 дана (осам недеља равномерно распоређених у току једне године)
УТМ	12 пута (једном месечно у току једне године)